

Eén met het landschap

Als kind ging tuinontwerper Joep Luitjes graag vissen en op avontuur in de duinen. Zijn liefde voor de natuur en zijn creativiteit groeiden in de volkstuin van zijn vader. Hoe kon hij iets vormgeven dat leefde? Sinds zijn studie tuin- en landschapsinrichting heeft hij deze kunst leren beheersen.

TEKST ESTHER DERKS FOTO'S SIETSKA DE VRIES

Paspoort

Wie: Joep Luitjens

Soort tuin: landelijke tuin

Waar: Oude Niedorp (NH)

Grootte: 500 m²

Grondsoort: kleigrond

Ligging: zuidoosten

Bijzonder: op verzoek organiseert Joep rondleidingen in zijn tuin voor groepen en tuinclubs. Hij is telefonisch te bereiken op 06 19938586.

Meer info: www.terraforma.nl

Elf jaar geleden kocht Joep met zijn vrouw een 110 jaar oude kosterswoning. Hij legde een landelijke tuin aan die grenst aan het uitgestrekte Noord-Hollandse landschap. Voor het huis staat nog altijd de ruïne van de kerk die door de koster werd onderhouden. De aanleg van de tuin, toonde de tuinier de rijke historie van deze plek. “De grond zat vol oude potscherven, bakstenen en stenen pijpjes, waarmee mensen vroeger rookten”, vertelt hij. De pijpjes staan nu decoratief in glazen potten in hun huis. De gebakken klinkers, die al als verharding in de tuin lagen, heeft Joep hergebruikt voor de nieuwe bestrating. Oude bakstenen uit de grond gebruikte hij als fundering voor het muurtje langs het terras en voor de rand van een oude waterput.

3

4

Losse sfeer

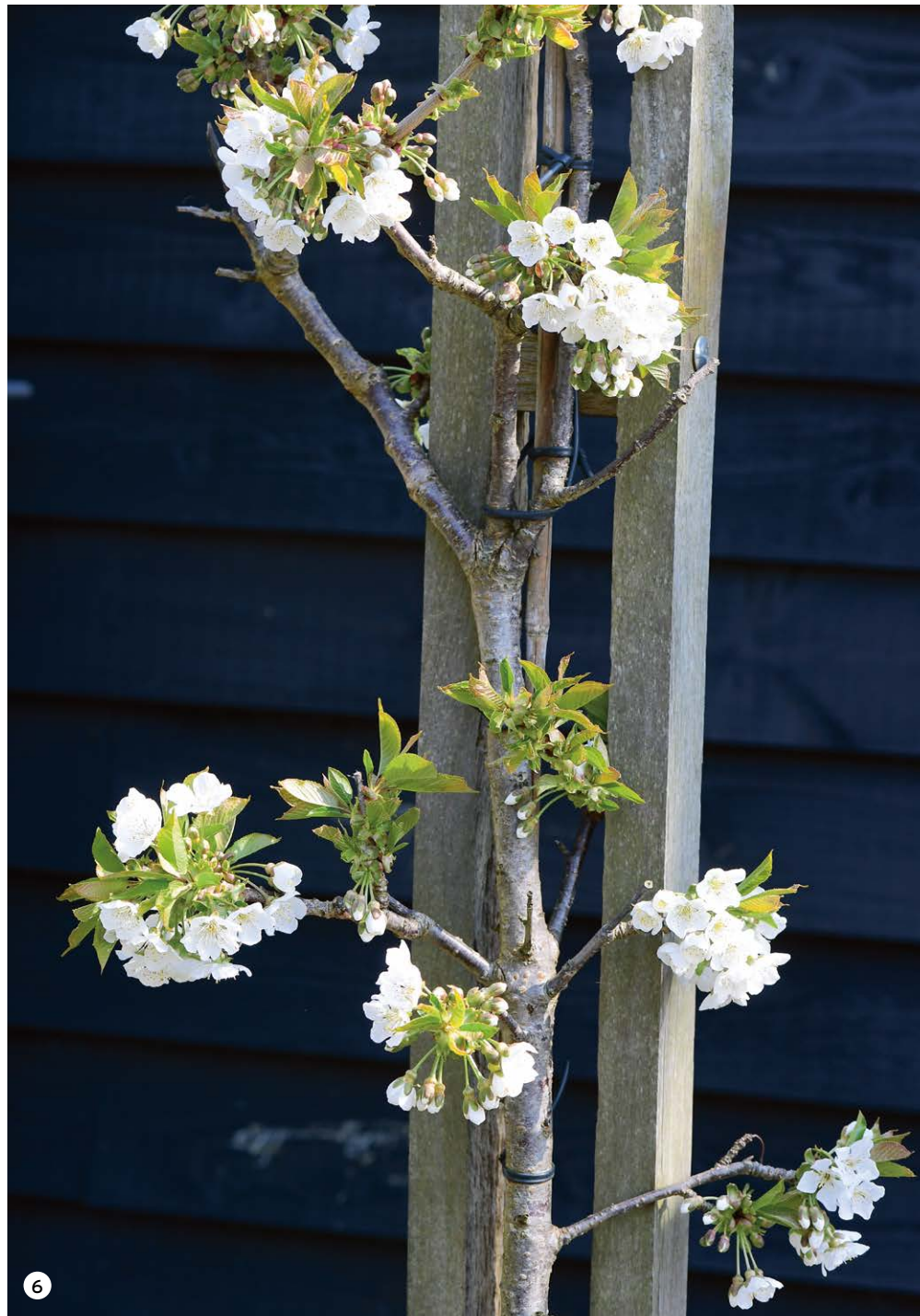
Joep heeft zo weinig mogelijk verharding aangebracht. Enkel rond het huis, omdat dit het meest intensief gebruikte deel van de tuin is. De oprit bestaat uit split, zodat regenwater gemakkelijk de grond in kan zakken. "De structuur van de tuin wordt gevormd door beukenhagen gecombineerd met groenblijvende elementen zoals buxusbollen. Verder staan er veel vaste planten, siergrassen en verwilderingsbloembollen. Deze passen bij de losse sfeer van het landschap. Ik combineer de planten op zo'n manier dat er gedurende het hele jaar iets interessants te zien is. Niet alleen bloemen zorgen voor sierwaarde in de tuin, ook verschillende bladvormen en -texturen, herfstkleuren, vruchten en uitgebloeide bloeiwijzen van siergrassen en vaste planten zorgen hiervoor." Bij de aanleg van de tuin heeft hij rekening gehouden met het omliggende landschap. "Vanuit huis wilde ik kunnen genieten van het uitzicht op de velden, waar soms schapen lopen en ook weleens velden met tulpen bloeien. Daarom heb ik een zichtlijn gecreëerd," legt de tuinier uit. "Het trapje, waarmee je vanaf het terras de tuin in loopt, vormt een onderbreking van de tuinmuur en ligt precies in het hart van de openslaande deuren van de keuken. Je blik wordt hierdoor automatisch via de tuin en het houten bruggetje naar de landerijen getrokken." Het stenen muurtje is tevens een grondkering, want het gedeelte rondom het huis ligt hoger dan de rest van de tuin.

In onderhoud

Joep heeft al vijftien jaar zijn eigen tuinontwerpbureau. Naast het vormgeven, heeft hij een grote passie voor planten. "Ik doe de aanplanting zelf en neem de tuin graag in onderhoud, als de tuineigenaar dat wil." Door een tuin in onderhoud te hebben, kan hij het ontwerp van de tuin zo veel mogelijk waarborgen.

"Een tuin is nooit af, want het is iets organisch en verandert voortdurend. Door regelmatig terug te komen voor onderhoud, zie ik hoe de planten het doen op verschillende locaties en kan ik zo nodig bijsturen." In zijn eigen tuin leidt hij klanten rond om verschillende ontwerpprincipes, materialen en planten te laten zien. "Zeker als het gaat om nieuwe soorten, kijk ik eerst in mijn eigen tuin wat een plant precies doet. Op wat voor plek voelt de plant zich goed en onder welke omstandigheden ziet de plant er op zijn best uit." Niet zo gek dus dat hij van de voormalige schuur, die midden in de tuin staat, zijn ontwerpstudio heeft gemaakt.

- 1 Links de *Ilex aquifolium* 'J.C. Van Tol' met donkergroen blad. Daarnaast de sierappel *Malus toringo* 'Brouwers Beauty' met lichtgroene blaadjes. Op de voorgrond witte narcis *Narcissus* 'Thalia', rode tulpen *Tulipa* 'Little Beauty' in potten en rechts siergras *Sesleria caerulea*.
- 2 Joep Luitjes op het houtsnipperpaadje. Links krentenboompje *Amelanchier lamarckii*, struik rechts *Cercidiphyllum japonicum*. Onder de struik *Lathyrus vernus* met roze bloemen en *Digitalis purpurea* met grote bladeren.
- 3 Houten brug met vlonder. Grote bomen: zomereik *Quercus robur*, blauwe bloembollen: *Anemone blanda* 'Blue Shades'.
- 4 Pottenhoek met onder andere *Hydrangea macrophylla*, *Buxus semperivrens*, *Carex* 'Ice Dance', *Choisya* 'White Dazzler', hosta, *Fargesia* en *Lonicera japonica* 'Hall's Prolific' tegen de berging.
- 5 *Narcissus* 'Thalia' met op de achtergrond *Hedera hibernica*.
- 6 Appel *Malus domestica* 'Redspring', een dwergboompje met rode, knapperige appeltjes.

Organische vormen

Door de tuin in verschillende stukken te delen, creëerde Joep intieme plekjes. Rondom het huis ligt het formele bestrate gedeelte, waaronder een zitgedeelte omsloten met beukenhagen. Vanuit de keuken kijk je op de kleine moestuin die naast het huis ligt. De vierkante vormen van het terras en moestuin sluiten mooi aan bij de vormen van het huis. De uitbouw en de ontwerpstudio bekleedde hij met gepotdekselde zwarte planken, die ervoor zorgen dat de woning mooi past in de landelijke omgeving. Vanaf het terras stap je de tuin in waar de vormen organisch zijn. Een paadje van houtsnippers brengt je in een kleine bostuin met eiken, hulst en krentenbomen. "De bomen stonden al in de tuin en heb ik laten staan. Op de bodem heb ik schaduwplanten en verwilderingsbloembollen geplant," vertelt hij. "Die bloeien voornamelijk in het voorjaar, als het zonlicht ze nog kan bereiken." Naast de bostuin ligt een ovalen grasveld omringd met bloeiende borders. Een houten bruggetje brengt je naar het vlonderterras met een fantastisch weids uitzicht.

Van oud naar nieuw

De tuinier heeft zo veel mogelijk materialen hergebruikt uit de oude tuin. "De klinkers geven sfeer en karakter en gaan een leven lang mee," vertelt hij. "Reeds aanwezige buxusstruiken heb ik samengevoegd tot een groen blok rond een oude berk. De oude tufsteenblokken heb ik gebruikt voor een natuurlijke grondkering." Nu prachtig begroeid met mossen en varens. Bijna alle houten onderdelen in de tuin, zoals de brug, vlonder, de pergola en de moestuinbakken, zijn zelf gemaakt van verweerde damwandplanken uit het Noordhollandsch Kanaal. "Door verschillende elementen in de tuin van hetzelfde soort materiaal te maken ontstaat er eenheid en rust." Voor zijn opdrachtgevers ontwerpt Joep het liefst tuinelementen op maat. "Ik gebruik daarbij details die zowel passen bij de tuin als de architectuur van het huis, zodat er een relatie ontstaat tussen de tuin en de woning."

- 7 *Tulipa* 'Little Beauty'.
- 8 *Narcissus* 'Thalia'.
- 9 *Tulipa bakeri* 'Lilac Wonder' (wit met geel) en *Tulipa clusiana* 'Cynthia'. Op de achtergrond *Allium* 'Chameleon'.
- 10 De struik boven de oude put is een *Rosa* 'Glauca', geel-groene plant *Euphorbia polychroma* 'Midas'. Het grote blad met lange stengels is *Nectaroscordum siculum*.
- 11 Nogmaals de krentenboom.

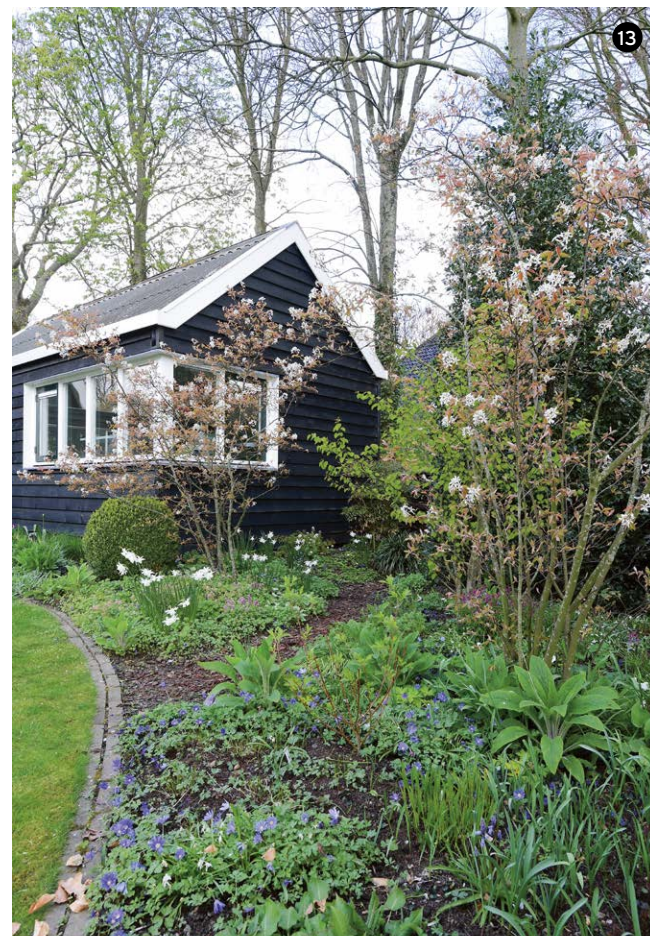

Mulch maken

Van de bladeren die in de herfst van de bomen vallen maakt Joep bladaarde. Dit is een natuurlijke bodemverbeteraar of mulchlaag die zorgt voor een luchtige bodem. In het bos gebeurt dit proces vanzelf. In de tuin hark je de natte bladeren bij elkaar en bewaar je ze in een open bak of zak met gaten. Vooral schimmels zorgen voor de vertering van het blad binnen enkele maanden tot jaren, afhankelijk van het soort blad. Eikenblad duurt bijvoorbeeld erg lang, doordat het looizuur bevat. Om het proces te versnellen kun je de bladeren met een grasmaaier eerst versnipperen.

- 12 Links de studio naast het ovale grasveld. Struik rechts is *Prunus 'Accolade'*, links ervan op grond handvormig blad *Helleborus orientalis*, bollen *Buxus sempervirens*, gele bloemetjes tussen tegels *Waldsteinia ternata*, boom rechts achterin *Prunus cerasifera 'Nigra'*.
- 13 Het houtsnipperpad en de studio.
- 14 Pad van boomschors met daarlangs witte bloemetjes: *Pachyphragma macrophylla*, blauwe *Anemone blanda 'Blue Shades'*, varen *Polystichum polyblepharum*, klimplant op takkenril *Lonicera periclymenum*.
- 15 Klimplant op lattenscherm *Clematis montana 'Grandiflora'*.
- 16 Uitzicht vanuit de bostuin. Kleine roze bloemetjes *Corydalis solida*.

Tuin vol leven

Veel planten in de tuin trekken dieren aan, zoals bijen, vlinders en vogels. "Vanuit mijn studio zie ik regelmatig lijststers snoepen van de sierappels, merels in de krentenbomen en af en toe een bonte specht." Ook egels, padden, kikkers en salamanders laten zich zien. En heel af en toe een ijsvogel en groene specht. "Op het terras heb ik een waterspuiters gemaakt; een koperen waterbuisje geïntegreerd in het stenen muurtje. Het water stroomt in een gemetseld bassin, waar een groene kikker uit de omgeving prinsheerlijk woont. Het geluid van het water - en soms de kikker - geeft leven aan de tuin en filtert omgevingsgeluid." De houten vlonder, grenzend aan de sloot met de weilanden, is de favoriete plek van Joep. "Ik zit daar graag 's avonds met mijn gezin bij een vuurkorf terwijl de vleermuizen door de lucht fladderen. Overdag slapen de beestjes onder het dak." ❀

TIP

Door de borders helemaal dicht te laten groeien, krijgt onkruid nauwelijks de kans om te ontkiemen. Het onderhoud blijft hierdoor tot een minimum beperkt.

